

Nyköpings kommuns revisorer

Yttrande över revisionsrapport - Granskning av Nyköpings kommuns hantering av föreningsbidrag

Av revisionsrapporten framgår att "Kultur- och fritidsnämnden samt i tillämpliga delar kommunstyrelsen i egenskap av produktionsstyrelse delvis har säkerställt att bidrag till föreningar hanteras i enlighet med av kommunen fastställda styrdokument och med en tillräcklig grad av intern kontroll."

Kommentarer utifrån rekommendationer

Utifrån rapporten vill vi kommentera revisorernas rekommendationer utifrån deras iakttagelser och bedömningar:

- Säkerställa att de bidrag som går att söka för kommunens föreningar finns etablerade i de styrande riktlinjerna.

I nämndens Överenskommelse om verksamhet för 2025 med Näringsliv, kultur och fritid (KFN24/35) finns ett uppdrag att ta fram ett reviderat förslag till riktlinjer för föreningsbidrag. Målet är att en tydligare och mer lättförståelig riktlinje som bidrar till ökad jämlikhet och jämställdhet. Ett av politikens mål för året är också ett rättvist och inkluderande föreningsbidrag. Målet är att under 2025 besluta om en ny riktlinje. Det är viktigt att de aspekter och brister som lyfts i revisionsrapporten om riktlinjerna tas i beaktande. Startbidraget på 1 500 kr, som under många år betalats ut till nyetablerade föreningar (som en del av bidrag vid tillfälliga behov) behöver förtydligas i riktlinjerna. Det som idag uppfattas som otydligt i riktlinjen bör förtydligas, till exempel de olika begreppen kring bidrag; förenings-/verksamhets-/lokalbidrag samt hur bidragen ska följas upp.

- I riktlinjen för föreningsbidrag förtydliga när och hur föreningarna förväntas följa upp på sitt bidrag.

Vid revideringen kommer vi ta hänsyn till denna synpunkt. Vi kommer att föra en diskussion hur tydlig eller allmänt hållen skrivningen kommer vara. Kravet att handläggningen ska vara rättvis och likvärdig är en självklar utgångspunkt.

- Säkerställa att Division näringsliv, kultur och fritid efter utdelat föreningsbidrag följer upp på det ändamål som föreningarna får bidrag för.

Vikten av interna rutiner för handläggningen av bidrag är stor. Detta finns med i nämndens internkontrollplan för 2025 (KFN24/40).

- Säkerställa att Kultur- och fritidsnämnden får ta del av en fördjupad uppföljning av bidragshandläggningen.

Ordförande, vice ordförande och sakkunnig har månadsvisa dialoger med verksamheterna, även med föreningsbidragshandläggare, där frågor från båda sidor kan ställas. Föreningskonsulent medverkar dessutom vid behov på presidiummöte och sammanträden för att kunna svara på frågor. Vid behov av en fördjupad uppföljning är det lätt ordnat.

- Säkerställa att de föreningarna som får del av kommunens föreningsbidrag uppfyller kriterierna i kommunens *riktlinjer för föreningsbidrag*.

Se svar på första fråga ett (1) om revidering av riktlinjerna samt svaret under punkt tre (3) om interna rutiner för handläggning.

- Säkerställa att det av delegationsbeslutshandlingar, det vill säga det dokument som beskriver det enskilda beslutet, framgår vilken delegationspunkt som beslutet stödjer sig på samt hänvisning till bidragskategorin i de av nämnden fastställda riktlinjerna.

Sedan september 2024 har delegationsanmälan till nämnden kompletterats. I delegationsanmälan ska det framgå om beslutet är ett bifall eller ett avslag samt vilken summa som är beviljad. Den tidigare informationen om vem som fattat beslut, när och med stöd av vilken del i delegationsordningen kvarstår självklart.

- Säkerställa att utpekad delegat i delegationsordningen uppdateras avseende föreningsbidrag eller att separat förteckning över vidaredelegation upprättas.

Denna punkt finns med i nämndens internkontrollplan för 2024 (KFN23/53) och kommer att tillses senast i samband med redovisningen av internkontrollen.

Av rekommendationer från tidigare revision menar man i revisorsrapporten att följande rekommendationer kvarstår:

- Att den fortsatta återrapporteringen av internkontroll dokumenteras på ett tydligare och mer strukturerat sätt.

Arbetet att dokumentera tydligare och mer strukturerat har redan påbörjats. På grund av avbrott med sjukdom för sakkunnig tjänsteperson följdes inte de nya rutinerna på Enheten för politisk beredning och samordning.

- Att nämnden en gång per halvår får en sammanställning över de bidragsansökningar som har inkommit samt hanteringen av dessa, dvs. om ansökningarna beviljats eller avslagits.

Med den nya rutinen som infördes i september 2024 kommer detta redovisas vid samtliga sammanträden i samband med att godkänna delegationslistan.

Kommentarer kring stickprovskontroller

I revisionsrapporten listas stickprovskontroller man utfört genom en checklista. Där framgår att många föreningar saknar flera av de nödvändiga kriterierna för att uppfylla kraven för att vara bidragsberättigade. Anledningen till detta är att man enbart letat efter dessa kriterier i respektive ärende. En förening kan ha flera aktuella bidragsärenden under ett år. När en förening blir bidragsberättigad kontrolleras föreningen mot samtliga kriterier. Samma kontroll sker även varje gång föreningen söker verksamhetsbidrag. Uppgifterna kring vissa kriterier kan även finnas i ett annat system.

Att idrottsföreningar är vaccinerade mot doping kontrolleras till exempel på webbsidan vaccineraklubben.se och genom ett eget dokument där samtliga föreningars datum för vaccination förs upp. Dessutom arbetar verksamheten nära RF-SISU Sörmland kring vaccination mot doping. RF-SISU stöttar idrottsklubbarna att ta fram ett antidopingprogram.

Övriga kommentarer

Vidare vill vi kommentera att bidragen för arrangemang, sommarlovs och bidrag vid andra tillfälliga behov är riktade bidrag. Dessa finns en rutin för hur de ska följas upp innan bidragen betalas ut. Om föreningen inte inkommer med redovisning eller har en otillräcklig redovisning betalas bidragen inte ut. Vad gäller verksamhetsbidragen är det inte ett riktat bidrag till ett speciellt ändamål och därför följs det upp genom årsmöteshandlingarna.

Vi avser i internkontrollen för 2025 att fortsätta följa upp föreningsbidragen med stickprov.

Slutligen vill vi kommentera att det är viktigt att upprätthålla en balans mellan tillit och kontroll. Offentlighetens stöd till civilsamhället har historiskt baserats på en hållning av tillit och tillitsbaserad styrning. Kontroll är viktigt och nödvändig för insyn och tydliggörande men måste alltid balanseras med tillit. I riktlinjer och rutiner vill vi skapa rättvisa och jämlika förhållningssätt och styra med öppenhet och insyn. I ett samhälle där människor interagerar i olika roller med varandra är detta extra viktigt för att undvika korrupcion eller otillbörlig påverkan. Samtidigt är föreningar drivna av ett ideellt engagemang som inte får kvävas av svagt motiverad och därmed onödig byråkrati. Då riskerar

kommunen mista viktiga byggstenar i det hållbara samhällsbygge som
civilsamhället är en del av.

Marcus Pehrsson
Ordförande i Kultur- och
fritidsnämnden